

SRCE IN KRI

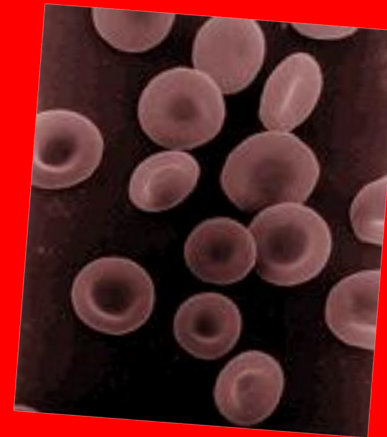
Kaj je kri?

Kri ni samo navadna tekočina. Odrasel človek ima v sebi 5 litrov krvi. V eni kaplji krvi je 5 milijonov rdečih krvnih celic, 8 000 belih krvnih celic in 250 000 krvnih ploščic.

Krvne celice plavajo v tekočini, ki se imenuje plazma. Sama plazma vsebuje 95% vode; ostalo so raztopljene snovi; med njimi soli-zato ima kri slan okus.

Poznamo 3 vrste krvnih celic:

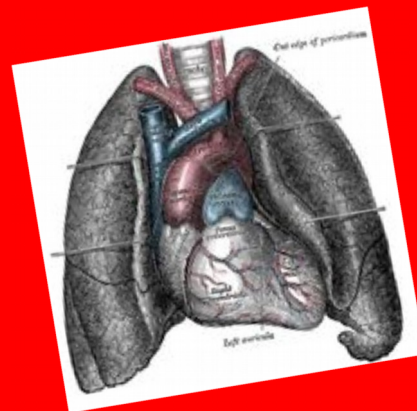
- Rdeča krvna telesca ali eritrocite
- Bela krvna telesca ali levkocite
- In krvne ploščice ali trombocite

Kaj je srce?

Srce je živa črpalka, ki deluje, dokler živimo. Neutrudno iztiska kri in jo poganja po telesu od 60 do 70-krat na minuto, 10 000-krat na dan in več kot dve milijardi-krat v človekovem življenju.

Srce ima štiri dele ali votline. Zgornji dve se imenujeta atrija (preddvora), en sam se imenuje atrij. Spodnji dve votlini se imenujeta ventrikla (prekata).

Desni atrij in ventrikel tvorita eno črpalko, medtem ko levi atrij in ventrikel tvorita drugo. Zaklopke med vsakim atrijem in ventriklom in zaklopke med vsakim ventriklom in krvno žilo, ki iz njega izstopa, zagotavljajo da teče kri samo v eno smer.

Srčni cikelus

Vsakič, ko srce utripne, desna stran srca požene kri v pljuča in leva stran požene kri v telo. Srčni utrip je sestavljen iz različnih stopenj, med katerimi se srce najprej s krvjo napolni, potem pa jo potisne ven.

Postopek je takšen:

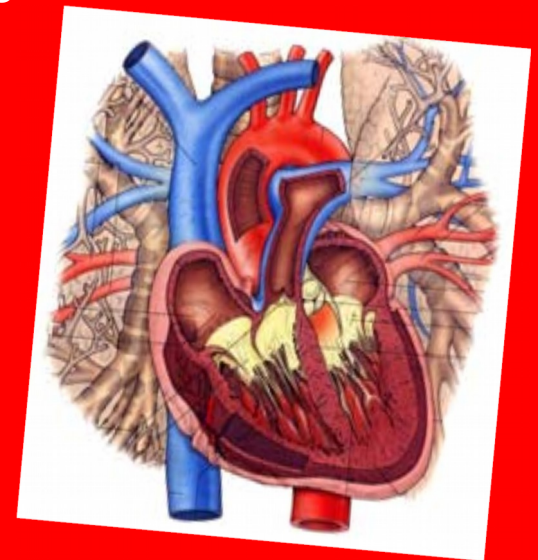
1.Kri napolni atrije;

2.Kri napolni ventrikle;

3.Ventrikla se skrčita in črpata kri;

4.Ventrikla se razširita

Ta postopek se skozi in skozi ponavlja.

KRVNE CELICE

Delitev

ERITROCITI (rdeče krvne celice)

- brez jedra
- diskaste oblike
- nastajajo v rdečem kostnem mozgu
- življenjska doba: 120 dni
- številčnost: 4,5–5 mio/mm³
- funkcija: prenos O₂ in CO₂

LEVKOCITI (bele krvne celice)

- imajo jedro
- nepravilne oblike, ameboidno premikanje
- nastajajo v rdečem kostnem mozgu in limfatičnih organih
- življenjska doba: 2 dni–2 meseca
- številčnost: 5–7 tisoč/mm³

TROMBOCITI (krvne ploščice)

- brez jedra
- ostanki celic
- nastajajo v rdečem kostnem mozgu
- življenjska doba: 5–9 dni
- številčnost: 250–300 tisoč/mm³
- funkcija: strjevanje krvi

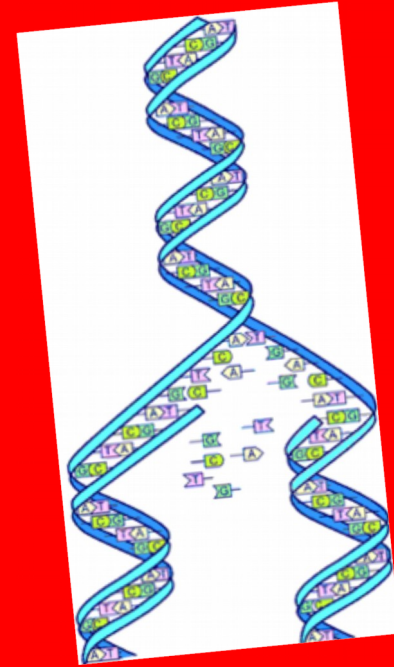
Stroktura DNK

Stroktura DNK

James Watson in Francis Crick s svojim modelom strukture DNK molekule

Veriga DNK se podvaja

Deoksiribonukleinska kislina je dolga molekula, ki je nosilka genetske informacije v vseh živih organizmih (z izjemo nekaterih virusov, ki imajo genetsko informacijo shranjeno v obliki molekule RNK). DNK skupaj z RNK spada med nukleinske (jedrne) kisline.

Viri:

- **Srce-kako kri kroži po telesu; Walker Richard; pomurska založba, 1999**
- **Učbenik za 9 razred osnovne šole-biologija9;**
- **Internet-google-wikipedija;srce, kri, DNK**